

a potulky po Dolniakoch

Poznáš nejaký srbský film alebo hudbu?

– Biće skoro propast sveta – Aleksandar Petrović, kde hral slovenský herec Ivan Palúch.

A ešte Gorana Paskaljevića.

Bol si sa aj niekde v noci zabaviť? Kde?

– V Guči na futbalovom štadióne počas priameho prenosu srbskej TV.

Aké sú tu dievčatá?

– Veľmi pekné, ba dá sa povedať, že som v Srbsku uvidel môj idol krásnej ženy.

Čo hovoríš na srbský jazyk?

– Nemal som čas sa s ním zoznámiť hlbšie, ale verím, keby na to bol čas, tak si ho osvojím ako poľštinu (momentálne počúvam poľské rádio).

Chcel by si sa do Srbska ešte niekedy vrátiť?

– Áno, chcel.

Čo odkážeš vojvodinským Slovákom?

– Myslíme a modlíme sa za vás. Nech si zachováte svoju tvár a reč a zvyky.

Ďakujem za odpovede.

Beáta nám v ďalšom rozhovore povedala

Meno, vek, bydlisko:

– Beáta Krasňanská, 30 rokov, dedinka Pastuchov – okres Hlohovec (západné Slovensko).

Zamestnanie:

– Umelec, živnostník.

Koľkokrát si bola v Srbsku?

– 3-krát, tento rok to bude štvrtýkrát.

Aké oblasti, mestá, miesta si navštívila?

– Suboticu, Pančevo, Belehrad, Nový Sad, Kovačicu, Valjevo, Lukovskú Banju, Prolom Banju, Kuršumliju, Arandelovac, Đavolju Varoš.

Čo bolo dôvodom tvojich potuliek Srbskom?

– V prvom rade pozvanie do Srbska zúčastniť sa medzinárodného umeleckého sympózia a v druhom prípade sa stretnúť už aj s dobrými priateľmi. :-)

Čo sa ti tu najviac páčilo?

– Hory, chrámy, národné kultúrne pamiatky... všetko :-). Srbsko sa priveľmi nelíši od nášho Slovenska, ale osobne vidím v tom malý rozdiel, pokiaľ hovorím o dnešných

časoch. V Srbsku sa mi najviac páči, aspoň v tých oblastiach, v ktorých som bola, že si svoje národné a kultúrne dedičstvo nechcú „rozpredať“, ale vážia si ho, vzájomne si pomáhajú, držia spolu. Spolu sa schádzajú na oslavách srdečne vo veľkom počte, uctievať si svätých. Všimla som si, že u nich je bežné mať galériu s ikonami. Som umelec a keď som začala tvoriť obrazy na oslavu Pána, je to u nás na Slovensku „netradičné“, akoby to mnohí ľudia už nepovažovali ani za súčasť života. A pritom Pánovi máme stále za čo ďakovať. A dar umenia bol človeku daný hlavne na oslavu Pána. Osobne si myslím, že ťažké podmienky, ktorými prešli naši bratia Slovania Srbi počas vojny, ich naozaj povzbudili vážiť si trvalé hodnoty. Aj preto ma táto krajina vždy veľmi inšpiruje a dáva mi akúsi nádej a silu kráčať vpred.

Prekvapilo ťa tu niečo?

– Áno, to nekonečné dlhé stolovanie, ktoré nemá konca kraja, začína sa obedom a končí večerou :-). ...Ako sa hovorí, že láska ide cez žalúdok, tak i keď sa veľká rodina zide spoločne pri stole, nie je to, samozrejme, len o jedle, ale predovšetkým o vzájomnom utužovaní vzťahov v láske a v bližšom spoznávaní jeden druhého v tej radostnej chvíli života, kde je na to dostatočne veľa času.

Vyskúšala si nejaké balkánske jedlá?

– Áno, ale priznám sa, nepamätám si názvy jedál. Skôr si pamätám chuť a tá bola výborná, hlavne jedlá zo syrov.

Bola si sa aj niekde v noci zabaviť? Kde?

– Dobrá otázka :-). Čo si spomínam, tak to bola vernisáž spojená s večierkom vo Valjeve (Internacionalni umetnički studio Radovan Trnavac Mića). Spoznala som tam jednu dobrú priateľku, ktorá ma učila kroky z ich tancov, bolo to milé. Keď sme boli na umeleckom sympóziu v Prolom Banji, hrala tam pre hostí hudba, pri ktorej sme sa všetci zopárkrát stretli, inak som sa nechodila nikde cielene zabaviť.

Akí sú tu chlapi? ☺

– Podľa toho, čo som mala možnosť vidieť, krásni. Ale myslím skôr na krásu, ktorá je vyžarovaná zvnútra a tá potom žiari i navonok. Vonkajšia kráska bez vnútorného lesku stratí časom na pôvabe, ale tá pravá, vychádzajúca z hĺbky srdca, pretrváva večne.

Čo hovoríš na srbský jazyk?

– Rada ho počúvam. Rada sa ho i učím. Sme Slovania a preto som sa túžila s nimi dohovoriť v ich materinskom jazyku. Niektoré slová sa podobajú i našim slovám a niektoré sú i veľmi úsmevné z nášho pohľadu. Napr. jaja, kikiriki...

Videla si nejaký srbský film alebo počúvala srbskú hudbu?

– Keď som bola vo Valjeve, pustili mi tam jeden film, nespomínam si na názov. Čo som si však rada pozrela, boli správy z ich domova, aby som mala trochu prehľad a počula aj jazyk v bežnej konverzácii. U nás doma som videla raz jeden slovenský staršie natočený film, kde sa slovenská rodina chystala na svadbu svojho dieťaťa do Beogradu, spečať pred oltárom slovenské a srbské príbuzenstvo. V pár vetách odznel aj srbský jazyk, čo bolo pre mňa prekvapením :-). A ich hudbu mám veľmi rada. Najradšej však počúvam a srdcu mi je veľmi blízka srbská pravoslávna hudba. Často ju počúvam pri tvorbe, je naplnená Božím Duchom.

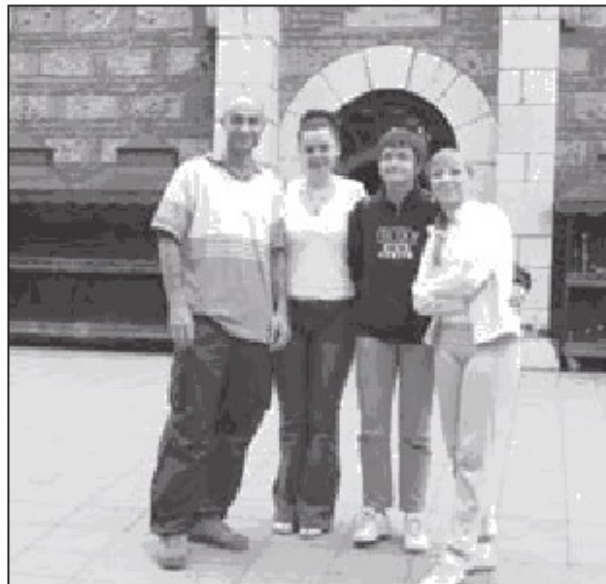
Chcela by si sa do Srbska ešte niekedy vrátiť?

– Myslíš, že podľa tých hore opísaných slov nie?! :-)

Čo odkážeš vojvodinským Slovákom?

– Budte takými, akými ste – skromnými, obyčajnými ľuďmi, ale srdcom plným pre darovanie a lásku, tak ako som vás spoznala. Lebo len láska, aj keď často je v tomto svete pošliapaná, opovrhovaná a zneuctená, je tým najväčším darom a pokladom pre každý národ. Láska zdoláva všetky ťažkosti a ja ďakujem Pánu Bohu, že mi doprial prísť do vašej krajiny, ktorá ma naučila milovať, ukázala mi, že láska bez obety nie je. Dala mi silu a chuť kráčať vpred. Nie je nič krajšie, ako keď dieťa je s láskou prijaté do jednej veľkej rodiny.

Ďakujem za odpovede. 🗣️

Beáta Krasňanská (druhá zľava)